

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Simulacrum Iovis, fulmen, aquila, notæ boni Principis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

prognostica in infantia præcesserunt. De Platone Val. Max. lib. 1. c. 6. Apes inquit, æternæ felicitatis indices extiterunt, dormientis in cunis parvuli ori mel inferendo. Hieroni quoque, postea Siciliæ Regi, jussu patris exposito, propterea, quod ex ancilla natus esset, apes in os mella ingesserunt. Quod ostentô pater ab aruspiciis admonitus, filium recepit, moribûsque & disciplinis erudiendum curavit, per quas postea ad præmonstratam Regni majestatem facile pervenit. Plin. lib. 11. cap. 5. Apis etenim regiæ dignitatis Symbolum est: nam apum Rex vel aculeo caret, vel eum ad offensionem minimè exerit, præcipua regis virtus clementia. Hinc emblema: Rex apum coronatus inter apes circumvolantes, cum inscriptione: *Majestate tantum.*

II. (b) Simulacrum Jovis olim effingebatur, Rex in throno eburneo sedens, sceptrum sinistrâ, fulmen dextrâ tenens, Gigantes pedibus substernens, juxta Aquilâ, Ganymedem puerum alis sustinente. (c) Quod significatur, supremum coeli regem, æquissimum esse judicem, improbos sententiâ mortis fulminantem, probos ad cælum extollentem. Fulmen, perpetuum Jovis gestamen, ut Pierius loquitur, regiam potentiam & majestatis reverentiam denotat. Quid enim validius ad penetrandum, disipandum, conterendum? Apelles Alexandrum cum fulmine pinxit, ob victorias, famâque celerrimè per ultimas terrarum oras propagatam. Et Scipiadæ dicti sunt fulmina belli, ob militarem fortitudinem. Fulmen per nubes prorumpens, cum lemmate: *vim viribus*, nempe perfringo & repello. *Divum pater, atque hominum Rex*, Jupiter appellatur à Poëtis, qui cuncta supercilium suo movet,

Divosque, mortalesque turbas

Imperio regit unus æquo.

De cuius majestate Maro 10. Æneid.

Tum pater omnipotens, rerum cui summa potestas,

Infat: eo dicente deum domus alta filescit,

Et tremefacta solo tellus; silet arduus æther.

Tum Zephyri posuere, premit placida æquora pontus.

Notandum est illud eiusdem Poëta:

----- Rex Jupiter omnibus idem.

Æquissimus scilicet, & sine partium studio: nullo pauperis & divitis, nobilis & ignobilis discrimine. Pertinet hoc ad sapientiam & justitiam Principis. Id quod Jupiter ostendit in judicio, in quo Venus hinc filia, inde soror & uxor Juno disceptarunt, Æneid. 10. ubi professus est,

Cccc

se

(b) *Simulacrum Iovis.* (c) *Fulmen, aquila.*

se Trojanis, Rutulisque (pro his enim Juno , pro illis stabat Venus) evan-
dem futurum. In eadem controversia Dearum suos Jupiter affectus in-
signiter temperavit ac texit , fecitque , quod de Aenea canit idem Poëta.
Spem vultu simulat.

Tiberius Cæsar , ut Xiphilinus est auctor , dictabat , Principis ani-
mum nemini cognitum esse oportere : qui proinde sic affectus suos oc-
cultò tenebat , ut quæ cupiebat , nunquam ferè diceret , & cum oratione
eius mirè pugnaret voluntas ac desiderium. Detestabatur , quod expe-
tebat maximè ; & quod oderat , dissimulabat. Irascebatur nulla re con-
turbatus : iratus tranquillissimo , æquissimè animo esse putabatur :
Hæc ille. Jupiter certè eti non ignorabat , quæ fata Latinos essent pres-
fura ; ita tamen animi sui sensa dissimulavit , ut nasutissimæ deæ eius con-
silia odorari non possent. Noyerunt hanc artem , quicunque Politiken
noverunt.

III. (d) Sed ad fulmina tonantis redeamus , & Senecam audiamus ,
Natural. quæst. lib. 2. c. 42. ac seq. Quid tam imperitum est , inquit ,
quæm credere fulmina Jovem è nubibus mittere , columnas , arbores , sta-
tuas suas nonnunquam petere , ut impunitis sacrilegis , pereussis ovibus ,
incensis aris , pecudes innoxias feriat ; & ad suum concilium à Jove deos ,
quasi parùm in ipso consiliū sit , advocari ? illa lœta & pacata esse fulmina ,
quæ solus excutiat : perniciosa , quibus mittendis major Numinum tur-
ba interfuerit ? Si quæris à me , quid sentiam , non existimo tam he-
betes fuisse , ut crederent Jovem , aut non æquæ voluntatis , aut certè mi-
nus paratum esse. Nam cùm emisit ignes , quibus innoxia capita per-
cuteret , scelerata transiret , utrum putas ? an noluit justius mittere , an
non successit ? Quid ergo secuti sunt , qui hoc dicebant ? Ad coercen-
dos imperitorum animos , sapientissimi viri judicarunt , utile esse , in tan-
ta scelerum audacia , etiam innocentiam metu percelli .

IV. (e) Nunc quid *Aquila* , quæ Jovi arma in gigantes pugnanti
subministravit , unde & armiger ales dicta est , symbolice doceat , expo-
namus. Oculis aquilinis , longissimè aciem porrigitibus , quis nescit
maximam inesse perspicacitatem ? Pertinet hoc ad reges , Principes , ma-
gistratus , oculos ut mentis acriter intendant , & quæ prodeße ac obesse
possint , procul prospiciant. Aquilæ pullos ad solem explorare feruntur ,
& nido deturbare , tanquam degeneres , qui nictantibus cum oculis intu-
entur. Est hic genius altarum mentium : fortes creantur fortibus , nec progi-
gnunt generosæ aquilæ imbellis columbas , nascuntur quidam ad sceptrum ;
alii

(d) *Cur innocentes quoque feriuntur fulmine?* (e) *Aquila Symbolum regium.*